

door Geert Jan Nikken

De kracht van de DMI

Ik beschrijf opnieuw een handige, zo niet onmisbare indicator voor u. Met de Directional Movement Indicator (DMI) test u de kracht van de trend.

Geert Jan Nikken is technisch analist bij Fortis Bank.

Een van de belangrijkste taken van een technisch analist is het ontdekken van een trend. Het maakt daarbij niet uit of deze trend opwaarts, neerwaarts of zijwaarts is gericht. Het bepalen of een koers stijgt, daalt of niet van zijn plaats komt is al 85% van het werk. Binnen de technische analyse zijn een aantal hulpmiddelen beschikbaar om te bepalen of er sprake is van een trend. Dit kan zowel subjectief als objectief gebeuren. Het zoeken naar een patroon van achtereenvolgende hogere en/of lagere toppen en bodems is een voorbeeld van de subjectieve manier. Bij de objectieve methode maakt de analist gebruik van een voortschrijdend gemiddelde in de koersgrafiek. Zodra de analist de aanwezigheid van een trendmatige beweging heeft vastgesteld, ontstaat de vraag hoe krachtig deze trendmatige beweging is. Bij het bepalen van de kracht van zo'n beweging kan de *Directional Movement Indicator* (DMI) een rol spelen. Deze indicator is ontwikkeld door Welis Wilder.

dicator (DMI) een rol spelen. Deze indicator is ontwikkeld door Welis Wilder.

Kernbegrippen

Twee kernbegrippen bij de DMI zijn *Directional Movement* en de *Average True Range*. De *Directional Movement* definieert dat gedeelte van de koersrange, lees het verschil tussen hoog en laag, van vandaag, dat buiten de koersrange van gisteren ligt. Simpel gezegd beschrijft deze term dat gedeelte van een koersbeweging dat daadwerkelijk bijdraagt aan de richting van de beweging, omdat gekeken wordt naar dat gedeelte van de koersrange dat boven of onder de koersrange van gisteren uitkomt. Bij *Directional Movement* wordt onderscheid gemaakt in *upward movement*, afgekort als +DM en *downward movement*, afgekort als -DM. Een inside bar, waarbij de huidige koersrange geheel binnen de koersrange van gisteren valt, kent dus geen *Directional Movement*. De *Average True Range* (ATR) meet de beweeglijkheid of volatiliteit van een beweging. Hoe

groter de beweging op een dag, hoe groter de *True Range* (TR). Zoals de naam al doet vermoeden is de *ATR* inderdaad niets anders dan een gemiddelde van een aantal dagen TR. Veelal wordt gebruikgemaakt van een veertiendaags gemiddelde.

Kracht van de beweging

In de grafiek staan drie lijnen. De DMI+ staat voor de positieve krachtlijn en de DMI- staat voor de negatieve krachtlijn. Daarnaast bestaat de DMI uit een ADX-lijn oftewel de *Average Directional Index* (ADX). Deze lijn meet de trendkracht achter de koersbeweging. Het meten van de trendkracht was mijn uitgangspunt. Belangrijk is de wetenschap dat als de ADX stijgt, er sprake is van een krachtige trendmatige beweging. De ADX zegt dus niets over de richting van de trendmatige beweging, maar zegt iets over de kracht van de trendmatige beweging. De krachtlijnen worden berekend door de *Directional Movement* te corrigeren op de *Average True Range*. De *Directional Movements* worden dus gecorrigeerd voor volatiliteit.

De ADX zegt iets over de kracht van de trend, en niets over de richting van de trend

De cross over-techniek kan worden gebruikt om te bepalen of de trend stijgend is of dalend

Opvolging

Op basis van de *cross over*-techniek kunnen koop- en verkoopsignalen worden bepaald. Als de DMI+ de DMI- opwaarts kruist is er sprake van een koopsignaal. Vice versa geldt dat een daling van de DMI+ tot onder de DMI- een verkoopsignaal oplevert. De derde lijn, de ADX, is cruciaal bij de keuze of het koop- dan wel verkoopsignaal moet worden opgevolgd.

De ADX stijgt bij een toenemende kracht van de trend. Of deze trend nu stijgend of dalend is maakt niet uit. Nogmaals, de ADX zegt iets over de kracht van de trend, niets over de richting van de trend. Om te bepalen of de trend stijgend is of dalend kan worden teruggegrepen op de eerder aangehaalde *cross over*-techniek. Een daling van de ADX is een eerste signaal

van een afzwakkende trend. Daarnaast geldt dat de ADX een minimale waarde moet hebben, alvorens deze gebruikt mag worden. De meningen over wat deze waarde moet zijn, lopen in de literatuur uiteen, maar veelal wordt een minimale waarde van rond de 25 gehanteerd. Indien de ADX dus onder deze minimumwaarde noteert, mag geen waarde worden gehecht aan het *cross over*-signaal. Een voorbeeld kan de werking van de *Directional Movement Indicator* toelichten.

In de grafiek is de AEX opgenomen met daaronder de indicator. In juli vorig jaar liet de ADX (de dikke zwarte lijn) een sterk dalend verloop zien. Een dalend verloop duidt op afnemende kracht en inderdaad kwam de daaraan voorafgaande trendmatige beweging,

waarin de graadmeter van 345 steeg naar 400 tot stilstand. In de daarop volgende maanden bewoog de index zijwaarts en de ADX lag op een lage waarde.

Bevestiging van koop

Midden oktober begon de ADX te stijgen en kwam tot boven de minimale waarde van 25. De *cross over*-techniek gaf aan het begin van die maand al een koopsignaal. De stijging tot boven de minimumwaarde van de ADX bevestigde dit signaal en de sterke stijging van de AEX sindsdien is inmiddels een historisch gegeven. Begin 2006 begon de ADX te dalen, een teken dat de trendmatige beweging aan kracht aan het verliezen was. De meest recente stijging in maart van dit jaar viel wederom samen met een dalende ADX, opnieuw een teken dat de trend weliswaar nog omhoog is, maar de kracht van de trend neemt af. Momenteel fluctueert de waarde van de ADX onder de kritieke grens van 25. Het wachten is dus op een stijging van deze indicator tot boven 25 voor wederom een sterke trendmatige beweging mag worden verwacht.

Deze beweging hoeft overigens niet stijgend te zijn, want tot slot nog één keer. De ADX zegt iets over de kracht, niet zozeer iets over de richting. 📊

AEX MET DAARONDER DE ADX-INDICATOR

De trend is nog opwaarts maar de kracht neemt af

KLIK HIER...

Meer technische analyses van Geert Jan Nikken vindt u op magazine.iex.nl/nikken